

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

De Ontplooiing

Herstelonderzoek

Inspectie van het onderwijs

Datum vaststelling: 8 oktober 2018

Samenvatting

De kwaliteit van het onderwijs op De Ontplooïing hebben wij in juni 2017 als zeer zwak beoordeeld, omdat alle belangrijke onderdelen van het onderwijs en de begeleiding van leerlingen onvoldoende kwaliteit hadden.

Wij beoordeelden de kwaliteit van het onderwijs nu als onvoldoende en niet meer als zeer zwak. De school laat verbeteringen zien, tegelijkertijd moeten er ook nog de nodige verbeteringen plaatsvinden en blijft het vasthouden van de kwaliteit een aandachtspunt.

Wat is verbeterd?

De directie heeft weer rust en orde in de school gebracht. Daarnaast is de structuur in de lessen terug. Leerlingen, leraren en ouders weten goed wat ze van elkaar kunnen verwachten. Hierdoor is de sfeer in de school plezieriger en gericht op werken. De leerlingen geven aan dat de omgang met elkaar enorm is verbeterd en dat er geen ruzie meer is. Kortom, de leerlingen komen weer tot leren, voelen zich veilig en halen betere resultaten.

In het onderwijs is verandering gebracht doordat de school weer methoden gebruikt en de ict daarbij ondersteunt. De leraren geven nu op dezelfde wijze les en houden beter in de gaten hoe de ontwikkeling van de leerlingen verloopt.

Wat moet nog beter?

De eindresultaten zijn voldoende, zij het kwetsbaar. De afgelopen maanden hebben veel leerlingen een deel van de eerder opgelopen achterstand ingehaald. Maar die ontwikkeling moet doorgezet worden zodat alle leerlingen en groepen op het niveau komen dat past bij hun mogelijkheden. Hiervoor moeten de leraren de toetsen beter analyseren zodat zij extra uitleg kunnen geven over de onderdelen van een vak dat de leerling niet snapt.

Wat kan beter?

De leraren gaan zich verder ontwikkelen om de uitleg beter af te stemmen op wat een leerling nodig heeft.

Hoe verder?

De onderwijskwaliteit is onvoldoende omdat de begeleiding van de

**Bestuur: Stichting Openbaar
Onderwijs Westelijke Tuinsteden
(STWT)**

Bestuursnummer: 41579

School: De Ontplooïing

Totaal aantal leerlingen: 80

BRIN: 20SL-C2

leerlingen nog niet op orde is. Het bestuur herkent en erkent dit. Het bestuur krijgt van ons de opdracht om in samenwerking met de directie en het team van de school ervoor te zorgen dat de onderwijskwaliteit in 2019 weer voldoende is. In mei 2019 zullen we een herstelonderzoek uitvoeren om na te gaan of dit gelukt is.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het herstelonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten herstelonderzoek	9
4.	Reactie van het bestuur	14

1. Opzet van het herstelonderzoek

De inspectie heeft op 10 juli 2018 een herstelonderzoek uitgevoerd op De Ontplooiing naar aanleiding van het oordeel zeer zwak in juni 2017.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan de standaarden uit het onderzoekskader 2017 primair onderwijs.

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP2SN Zicht op ontwikkeling en begeleiding	
OP3 Didactisch handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	
OP6 Samenwerking	
OP8 Toetsing en afsluiting	
Schoolklimaat	
SK1 Veiligheid	•
SK2 Pedagogisch klimaat	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties	
OR3 Vervolgsucces	
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben lessen bezocht, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met de directie, intern begeleider, leraren, leerlingen en ouders. Na afloop van het bezoek hebben we een terugkoppelingsgesprek gevoerd met de directie, intern begeleider en een vertegenwoordiging van het bestuur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Kan beter

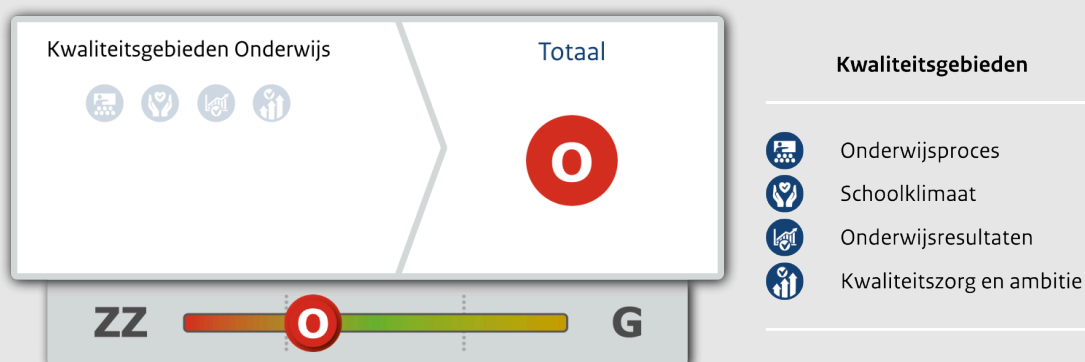
Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie

2. Hoofdconclusie en vervolg

In juni 2017 hebben wij op De Ontplooiing een onderzoek uitgevoerd en het oordeel zeer zwak toegekend.

Op 10 juli 2018 hebben wij de kwaliteit van het onderwijs opnieuw in kaart gebracht en kennen nu het oordeel onvoldoende toe.

Na de bestuursoverdracht per 1 augustus 2017 is het nieuwe bestuur STWT voortvarend opgetreden na het oordeel zeer zwak. Door doelgericht en strak volgens een ambitieus plan van aanpak te werken, zijn verbeteringen gerealiseerd. Allereerst heeft het bestuur het o4NT-concept losgelaten en werkt de school nu methodisch met zoveel mogelijk gebruik van ict. Verder is het management uitgebreid, krijgen leraren coaching en begeleiding en implementeert de school een aanpak voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Het bestuur volgt de schoolontwikkeling op de voet en neemt direct maatregelen als dat nodig is bijvoorbeeld door de inzet van extra middelen of personeel. Inmiddels kunnen we vaststellen dat er op De Ontplooiing weer geleerd wordt, dat leerlingen en ouders een positieve verandering in het schoolklimaat zien en dat de eindresultaten in 2018 voldoende zijn.

Het bestuur zet in op schoolontwikkeling via drie lijnen van verandering. Allereerst een andere organisatie van de school. Ten tweede zorgen voor rust en orde in de school. Immers, pas dan kan een ondersteunend, veilig en taakgericht klimaat ontstaan. En ten derde het versterken van de didactische vaardigheden van het team in de begeleiding van leerlingen. Daarnaast ligt de focus op het vergroten van de analysevaardigheden van het team om meer zicht op de ontwikkeling van de leerlingen te krijgen. Dit laatste is nog onvoldoende het geval waardoor de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen niet gegarandeerd is (WPO, art. 8, eerste lid).

Afspraken over vervolgtoezicht

De onderwijskwaliteit is onvoldoende op grond van tekortkomingen op de standaard 'Zicht op ontwikkeling' (OP2). Het bestuur herkent en erkent dit. Het krijgt van ons de opdracht om in samenwerking met de directie en het team van de school ervoor te zorgen dat de onderwijskwaliteit in 2019 weer voldoende is. In mei 2019 zullen we een herstelonderzoek uitvoeren om na te gaan of dit gelukt is.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
De school volgt de leerlingen, maar de vorderingen van leerlingen die stagneren in hun ontwikkeling worden niet genoeg geanalyseerd. Hierdoor kan de school niet aantonen dat het onderwijs voldoende aansluit op wat deze leerlingen nodig hebben en dat zij naar hun mogelijkheden voldoende leren en presteren. (WPO. art. 8, eerste lid).	Het bestuur krijgt van ons de opdracht ervoor te zorgen dat de school in 2019 weer voldoende kwaliteit laat zien op de standaard 'Zicht op ontwikkeling' (OP2).	In mei 2019 voeren wij een herstelonderzoek uit om na te gaan of de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is.

3. Resultaten herstelonderzoek

In dit hoofdstuk lichten we onze oordelen op de diverse kwaliteitsstandaarden nader toe.

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Didactisch handelen		•	

Een actueel aanbod met ruim plaats voor ict

We beoordelen het leerstofaanbod van De Ontplooiing als voldoende. De school heeft de digitale leerlijnen en apps vervangen door actuele methoden voor de basisvakken. Voor de nog zittende leraren van de O4NTschool betekende dit een omschakeling en was het even wennen. Doordat ook verandering in de teamsamenstelling plaatsvond én om vanuit dezelfde beginsituatie te starten, heeft het bestuur gezorgd voor begeleiding bij de implementatie van de methoden. Het team volgt de handleidingen en gebruikt de software van de methode en/of aanvullende (oefen)software. Leerlingen werken zowel op de tablet als op papier en ook het schrijfonderwijs staat weer op het rooster. De methoden voldoen aan de kerndoelen en omvatten de referentieniveaus. In de kleuterbouw werken de leraren themagericht waarbij zij registreren welke SLO leer- en ontwikkeldoelen voor de verschillende leerlijnen (taal, rekenen, sociaal-emotioneel) aan de orde zijn gekomen.

Zicht op ontwikkeling nog onvoldoende

De standaard 'Zicht op ontwikkeling' is als onvoldoende beoordeeld omdat de leraren nog niet in voldoende mate de beschikbare gegevens benutten om het onderwijs af te stemmen op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. Hierdoor kan de school niet garanderen dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelproces doormaken (WPO, art 8, eerste lid).

Bij het vorige inspectieonderzoek lieten het leerlingvolgsysteem (lvs), de toetsanalyses en de begeleidingsplannen grote tekortkomingen zien. Daarom is eerst de structuur in dit systeem hersteld, zijn vervolgens de dossiers op orde gebracht en zijn noodzakelijke onderzoeken en arrangementen aangevraagd. Daarnaast heeft het team een begin gemaakt met het beter analyseren van de toetsgegevens, het gezamenlijk bespreken van de vervolgstappen na de analyse en het registreren van de geboden begeleiding. De intern begeleider neemt het voortouw bij deze acties en heeft al stappen gezet om tot verbetering te komen. Hierdoor zijn voor het team nu de voorwaarden aanwezig om de gegevens die beschikbaar

zijn doelgericht te benutten bij de afstemming van het onderwijs. De uitkomsten van de laatste tussentijdse toetsen van het lvs laten zien dat een deel van de leerlingen de eerder opgelopen achterstand heeft ingehaald of aan het inhalen is. Daarnaast zijn er leerlingen waarbij nog extra inspanningen nodig zijn om op niveau te komen. Dat geldt ook voor de komende groep 4. Zowel het bestuur als de directie verwachten dat de ingezette verbeteringen volgend jaar doorzetten. De school maakt voor de betreffende groepen en/of leerlingen met achterstand een plan van aanpak. Hun positieve verwachting baseren zij mede op de gunstige uitwerking van de intensieve begeleiding van groep 8. Deze leerlingen laten groei in hun ontwikkeling zien en hebben voldoende eindresultaten behaald.

Didactisch handelen voldoende

De geobserveerde lessen voldoen aan de basale eisen die aan een goede les gesteld mogen worden. De principes van het directe instructie model zijn herkenbaar in de lessen. De leraren stemmen de instructie en de verwerking in meer of mindere mate af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De afstemming zal gericht plaatsvinden als de leraren de uitkomsten van de toetsen effectiever gaan benutten. Dat geldt niet alleen voor de leerlingen met achterstand, maar ook voor de beter presterende leerlingen. Weliswaar mogen zij snel aan het werk met verdiepings- en verrijkingsoopdrachten, maar ook deze groep leerlingen heeft daarbij instructie nodig.

Te zien is dat de lessen ordelijk verlopen en dat de leerlingen weten wat er van hen verwacht wordt. De leraren zijn alert op de sfeer in de groep en indien nodig corrigeren zij op een respectvolle wijze de leerlingen. Zij gebruiken daarbij de gemeenschappelijke taal van de aanpak voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en democratisch burgerschap.

3.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat			•	

De sociale veiligheid is voldoende gewaarborgd, de sfeer is prettig
De school neemt zowel bij leerlingen, personeel en ouders vragenlijsten af over de veiligheidsbeleving, het welbevinden en de tevredenheid. Uit de laatste monitor (april 2018) blijkt dat er geen

sprake meer is van een onveilige situatie op school. De verbeterpunten die uit de vragenlijsten naar voren komen, pakt de school op en bespreekt deze tijdens de lessen met de leerlingen. Hiervoor heeft de school een lesplanning gemaakt waarbij de verbeterpunten gekoppeld zijn aan het programma voor de sociaal-emotionele ontwikkeling om regelmatig het omgaan met elkaar aan de orde te stellen.

De leerlingen waarmee wij mee gesproken hebben, geven unaniem aan dat de sfeer op school veiliger en prettiger is dan op de 'oude school' in het voorgaande jaar. Zij ervaren de aansturing als strenger en vinden dat goed. Nu weten ze wat wel en niet mag en weten ook dat de leraren optreden als dat nodig is. Zij zeggen het als volgt: "Nu is er weinig ruzie, maar wel discussie". De leerlingen zijn van mening dat de 'Vreedzame School' daar zeker bij helpt.

Indien leerlingen iets vanwege een bijzondere reden willen bespreken, dan is de eigen leraar de eerste die zij daarvoor opzoeken. De school kan duidelijker maken wie voor de hele school het aanspraakpunt is voor pesten of conflicten.

3.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten			•	

De eindresultaten zijn in 2018 voldoende. Wij hebben dit oordeel gebaseerd op de uitkomsten van de Centrale Eindtoets 2018 van vier leerlingen die inmiddels al vier jaar op de school zitten. Deze prestaties zijn in lijn met de uitkomsten van de NIO en de uitkomsten van de M8- toetsen rekenen en wiskunde en begrijpend lezen van het Ivs. Deze leerlingen hebben een groei in vaardigheidsscores laten zien en daarmee -een groot deel van- de eerder opgelopen achterstand ingehaald. Wij hebben voor de leerlingen van groep 8 de scholengroep herberekend (sg 50) omdat dit percentage significant afwijkt van de scholengroep van de hele school (sg 27). Daarom constateren wij dat de eindresultaten vanwege een bijzondere reden niet onvoldoende zijn en beoordelen deze als voldoende (Regeling leerresultaten PO, bijlage C punt 8, Staatscourant 4 april 2018).

In de huidige groep 7 heeft een groot deel van de leerlingen een meer dan gemiddelde vaardigheidsgroei laten zien bij begrijpend lezen en rekenen en wiskunde. Daarmee lopen zij de achterstand in. In deze

groep zijn voor de leerlingen met speciale onderwijsbehoeften de nodige stappen gezet. Zij werken nu met een ontwikkelingsperspectief en krijgen extra begeleiding. Voor de komende groep 8 is een plan van aanpak opgesteld om gericht te werken aan hiaten in kennis en het op niveau brengen van leerlingen met een achterstand.

3.4. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg stuurt de schoolontwikkeling

De huidige directie heeft inmiddels een voldoende systeem van kwaliteitszorg opgezet dat past bij De 'nieuwe' Ontplooiing en dat aan de basis van de schoolontwikkeling ligt. Aan de hand van een plan van aanpak werkt de school doelgericht aan verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Via tussentijdse evaluaties wordt duidelijk of de school nog op koers ligt. Hiervoor gebruikt de directie kijkwijzers voor de lessenbezoeken, vragenlijsten onder alle geledingen en de uitkomsten van het lvs en het instrument voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Ook externen die de school begeleiden, rapporteren over de bevindingen en kijken of de gestelde doelen zijn bereikt. Verder staat de handelings gericht werken (HGW)-cyclus nu centraal in het handelen van de leraren. Het komende jaar krijgt de borging aandacht. Dit is van belang omdat door de wisselingen in personeel de gemaakte afspraken en gehanteerde werkwijzen regelmatig aan de orde moeten komen.

Voorwaarden voor een professionele cultuur aanwezig

Na het stopzetten van het O4NT concept hebben de leraren deze teleurstelling moeten verwerken om vervolgens een omslag in het denken te kunnen maken. Een deel van de huidige ouders heeft bewust voor De Ontplooiing gekozen en zij willen toch bepaalde uitgangspunten van gepersonaliseerd leren terug zien. Dit betekent voor het team een voortdurende bezinning op de vormgeving van het onderwijs en het gebruik van ict. Daarbij is het voor hen duidelijk dat zij hierin samen moeten optrekken en veel in gesprek gaan met ouders. Dit alles vereist een professionele houding en geregeld overleg met directie en bestuur.

Door middel van scholingen, studiedagen en gezamenlijke teambesprekingen krijgen de leraren meer zicht op de kwaliteit van het onderwijs en de totstandkoming van de resultaten. Komend jaar

gaat de school werken met leerteams die actief betrokken zijn bij de verdere ontwikkeling van het onderwijs. Het team geeft aan dit belangrijk te vinden omdat zij van en met elkaar willen leren.

Bestuur en directie verantwoorden zich voldoende over de kwaliteitsverbetering

Het bestuur is nauw bij het verbeterproces betrokken en faciliteert zo nodig extra inspanningen en personeel. De school rapporteert hierover aan de ouders zodat zij kunnen volgen hoe de school zich ontwikkelt. Dat doet de school via nieuwsbrieven, notulen van ouderbijeenkomsten en verslagen van studiedagen. Het is de school er veel aan gelegen om met de ouders zo transparant mogelijk te communiceren. De ouders die wij spraken zijn tevreden met de aansturing en verantwoording van de genomen stappen ter verbetering.

4 . Reactie van het bestuur

Het bestuur van Stichting Westelijke Tuinsteden herkent zich in de resultaten van het herstelonderzoek op de Ontplooiing van juli 2018. Ook wij zien dat het team grote verbeteringen in het onderwijsaanbod heeft gerealiseerd en dat het schoolklimaat aanzienlijk is verbeterd. Wij hebben vertrouwen in het team en zullen samen met hen zorgdragen voor verdere ontwikkeling van de school. Daarbij zullen wij specifiek aandacht besteden aan het analyseren van de (toets) gegevens en deze doelgericht benutten om het onderwijs af te stemmen op de ontwikkelbehoefte van de leerlingen.

Wij zien het herstelonderzoek van mei 2019 met vertrouwen tegemoet.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

